

Splošne vesti

60-LETNICA IL DEŠKE NARODNE ŠOLE
V LJUBLJANI.

Sola na Grabnu v Ljubljani praznuje v dne 23. in 24. novembra 60 letnico svojega obstoja. Da bo ta praznik ostal šolski mladini čim bolj v spominu, bo v ta namen prirejena za šolsko mladino v soboto 23. ob 15. uri akademija v šolski telovadnici s sledečim sporedom: 1. Nagovor; 2. Al. Mav: »Naša pesem«, petje; 3. Al. Potočnik: Matevžev stric pripoveduje, igrokaz, ki ga izvajajo učenci šole ob njenem jubileju. Temu programu sledi pogostitev učencev. Ob 17. uri pa bo obhod z godbo »Sloga« po ulicah šolskega okoliša.

V nedeljo 24. novembra proslava za javnost, ki se je udeležijo mnogi odlični bivši učenci in splošna javnost. — Ob 9. uri skupna sv. maša za vse umrle učence šole z nagovorom trnovskega župnika g. Finžgarja. — Po maši bo akademija v šolski telovadnici z naslednjim sporedom: Pozdrav šol. upravitelja tov. Jos. Ambrožiča; Ivo Peruzzi: Staremu deblu — mladi cvet, prigodna deklamacija; Ruža Lucija Petelinova: Šoli na Grabnu ob 60 letnici, deklamacija; Al. Mav: Naša pesem, petje; »Trnovska pesem«, petje; Al. Potočnik: Matevžev stric pripoveduje, igrokaz; Bože pravde.

K nedeljski proslavi so vabljeni vsi, ki so nekdanje obiskovali šolo na Grabnu in tudi ostali prijatelji šole.

SLOVENSKA ŠOLSKA MATICA — SVOJIM NAROČNIKOM IN NAROČNICAM

Ob redukciji uradniških prejemkov, čuti odbor Slovenske šolske matice dolžnost, da opozori dolgoletne, zveste člane in članice te naše pedagoške - kulturne ustanove na sledeča dejstva:

Šolska matica je po svojem namenu, bistvu in zgodovini učiteljska pedagoška organizacija, ki je zrasla iz občutne in žive potrebe vzgojnškega poklica. Njene publikacije dajejo že desetletja slovenskim učiteljem in učiteljicam strokovno izobrazbo in kulturo. Naš čas in njegove zahteve pač niti kraj vseh sedanjih stisk in težav ne morejo v duši pravega učitelja in učiteljice zatreti duhovnih potreb, ki so pred več kot 30 leti rodile Šolsko matico in so danes še mnogo glasnejše in večje.

Pedagoška kultura, ki jo Matica goji po najboljših močeh, ne sme podleči v borbi našega učitelja in učiteljice s sedanjim trdim življenjem, ker bi to v našem kulturnem prizadevanju bil vse prevelik korak nazaj.

Upajoč na polno razumevanje in nadaljnje zvestobo svojega članstva, odbor Slovenske šolske matice niti najmanj ne misli na kako likvidacijo, temveč pripravlja za to leto tri, ali če bo finančno mogoče, celo štiri aktualne knjige in sicer: 1. Tradicionalni Pedagoški zbornik z bogato in vseskozi sodobno vsebino (reforma učiteljske izobrazbe, današnja mladina, početki slovenske šole, Horacijeva dvatisočletnica itd.) 2. Nadaljevanje Bohinjčeve geografije, ki jo učitelj in učiteljica pri svojem delu na višji narodni šoli nujno potrebuje. 3. Hešsenovo kritično razpravo »Petnajst let sovjetske pedagogike« ali pa Senkovičovo »Novodobno šolsko delo« — oz. oboje.

Ako pa bi se v kljub prej omenjenim dejstvom vendarle zmanjšalo dosedanje lepo in častno število naročnikov in naročnic, bi Matica morala skrbeti obseg letošnjega knjižnega daru. V tem primeru bi se članom in članicam del vplačane naročnine štel za prihodnje leto.

Odbor Slovenske šolske matice se trdno nadeja, da se naš učitelj in učiteljica ne bosta izneverila svoji pedagoški književni instituciji. V tej veri prosi svoje člane in članice, naj kot doslej obnavljajo naročilo na Ma-

tične publikacije (30 Din) ali pri svojih poverjenikih ali pa naravnost pri odboru in sicer najkasneje do 15. decembra.

Odbor Slovenske šolske matice.

— **Pomembna ugotovitev.** Na proračunski seji Zbornice za TOI je podal njen predsednik g. Ivan Jelačin pregledno poročilo o stanju našega gospodarstva. Pri tej priliki je bilo ugotovljeno, da je življenje v Dravski banovini mnogo dražje nego drugod. Življenjske potrebe so tu za 100% dražje kakor v drugih banovinah.

— **Dve važni interpelaciji v narodni skupščini.** »Politika« od 14. novembra t. l. poroča o razpravi v narodni skupščini tudi sledeče: G. Ivan Prekoršek je interpeliral predsednika vlade o znižanju prejemkov državnih in samoupravniških uslužbenecv. G. dr. Riko Fuks je vložil interpelacijo o monopolu šolskih zvezkov.

— **Znižanje službenih prejemkov državnih nameščencev in Rdeči križ.** Glasom dopisa Glavnega odbora društva Rdečega križa na tukajšnji banovinski odbor z dne 8. novembra 1935 A. br. 18.354 je Glavni odbor na podlagi poročil banovinskega odbora opevotano interveniral v tem smislu, da bi se trdote in uredbe še bolj omilile, odnosno da bi se po možnosti ustanovilo prvotno stanje pred znižanjem.

— **Gg. poverjenike(ce) Slovenske šolske matice** vljudo naprošamo, da začno z vso uvidevnostjo, z ljubeznijo do pedagoške kulture in z naklonjenostjo naši pedagoški instituciji nabirati naročnike in naročnico za leto 1935. Sezname naročnikov prosimo vsaj do božičnih praznikov. — **Odbor Slovenske šolske matice.**

— **Tovariše(ice) elementarnih razredov** iz letošnjega pedagoškega poletniškega tečaja v Mariboru in druge, ki me prosijo za podrobna navodila z načrti, opozarjam na razpravo v »Popotniku« št. 1-2. str. 23. Zlasti priporočam to vsem onim, ki se poslužujejo letos Fleretove »Naše prve knjige«.

E. Vranc.

— **JUU — sresko društvo** v Litiji naproša vse zamudnike naj takoj dostavijo šolskemu upravitelstvu v Litiji sezname dolžnikov. Zaradi nekaterih izostalnih poročil ni mogoče izdelati poročila za sekcijo. Takisto prosimo za statistiko glede Mladinske matice ter za dostavo članskih prijavnice. Tisti, ki ne žele pristopiti v JUU, pa naj vrnejo vsaj prazne prijavnice. **Odbor.**

PRVI KONGRES JUGOSLOVANSKE UNIJE ZA ZAŠČITO DECE.

Od 23. do 24. novembra tega leta se bo vršil v Beogradu prvi kongres Jugoslovanske Unije za zaščito dece in druga glavna redna skupščina Unije s sledečim programom:

V soboto 23. novembra ob 10.30 se bo v veliki dvorani Kalarčeve univerze svečano otvoril kongres in prva redna seja, na kateri bosta referirala g. g. dr. Josip Šilović, univerzitetni profesor iz Zagreba in naš rojak, Slovenec, dr. Matija Ambrožič, univerzitetni profesor iz Beograda.

Istega dne ob 16. uri bo v dvorani Rdečega križa druga delovna seja kongresa, na kateri bo referirala gospa Milena Atanacković, šef odseka za zaščito mater in dece ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, gospod Džura Jovanović šef Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece iz Novega Sada, gospa dr. Bajc-Gajić, šef Urada za zaščito mater in dece mesta Beograda in gospa dr. Minka Trbojević, zdravnica Dečjega dispanzerja iz Zagreba.

Gariboldi je odgovoril v »Poslanem« v »Laibacher Tagblatt«, kot poroča »U. T.« tako surovo, da mu na take gnusne besede more odgovoriti le z začudenjem, kako je mogel pošten in celo omlakan človek z zdravno pametjo, še bolj pa učitelj in izobraževalec učiteljev tako umazano psovati in žaliti učitelstvo in še celo poštna učilišča. Slovensko učitelstvo je nato odgovorilo z dvema brošurama Gariboldiju. Ena je bila pisana v slovenskem, druga v nemškem jeziku, pod šifro: Več udov slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani. Naslov je bil: Nadaljevalno izobraževanje ljudskih učiteljev na Kranjskem. Rodil ju je boj z Gariboldijem.

Kmalu na to se je vršil občni zbor slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani. Na njem je predaval učitelj Ivan Tomšič o temi: Kako naj se slovenski učitelj za svoj stan izobražuje. Poročevalec je ogorčen grajal nemške učitelje, ki na svojih »Lehrertagih« žalijo druge narode in njih versko vzgojo — ter zahtevajo nacionalnejšo vzgojo. Zborovalci so se izrekli za petico, v kateri zahtevajo slovensko učiteljsko. Izvoljen je bil petčlanski odbor, ki je še tisti dan to petico sestavil in odposlal ministru za uk in bogocastje na Dunaj. Tako je slovensko učitelstvo dalo Gariboldiju zaslužen odgovor.

Na tem občnem zboru je doživel Praprotnik prvo razočaranje. Ves sistem konkordatske šole, zlasti pa plačevanje v beru ter v denarju, ki so ga morali prinašati učitelju otroci ali starši po večkrat na leto, je bil pri tedanjem učitelstvu tako osovražen, da je želelo samo iz tega sistema ven. Pri tem je pozabljalo še tisto dobro, kar so v versko šolo položili razni naši pedagogi s

V nedeljo 24. novembra ob 9. uri dopoldne bo v dvorani Rdečega križa druga glavna redna skupščina Jugoslovanske Unije za zaščito dece in po skupščini tretja delovna seja kongresa Unije, na kateri bodo referirali g. g. dr. Aleksander Kostić, univerzitetni profesor iz Beograda in dr. Milan Petrović, šef otroškega oddelka Splošne državne bolnice iz Beograda.

Istega dne ob 16.30 bo v dvorani Rdečega križa četrta delovna seja kongresa, na kateri bodo referirali g. g. dr. Jevrem Nedeljković, univerzitetni docent iz Beograda, dr. Božidar Niketić, za duševne bolezni Vranče - Zagreb in dr. Miloš Popović, starešina Jugoslovanske lige treznosti.

Na kongres so bili pozvani vsi, ki aktivno delajo na polju zaščite dece; bodisi kot dobrovoljni delavci, bodisi po službeni dolžnosti, kakor tudi vsi oni, ki se interesirajo za zaščito dece. Bila je dovoljena tudi polovična vožnja.

Ker bo to prvi kongres Jugoslovanske Unije za zaščito dece, in ker bo po programu silno zanimiv, bomo o njem še poročali.

— **Československy Učitel**, vestnik svazu učiteljstva československega je novo, glasilo, mesečnik, ki je pričel izhajati te dni kot priloga časopisu Český učitel, Vestník USJU, Narodnej školy slovenskej in Časopisu učitel. Prva številka, ki je izšla na 16. straneh, prinaša v uvodu za program važne naslednje misli: Československy Učitel bo prinašal aktualne in programatične članke, domačega in inozemskega šolstva, predvsem pa se bo posvetil prečim socialno pedagoškim problemom československega šolstva. Bo tudi pravni svetovalec československi učitelstvu. Tesno bo povezal vrste češkega šolstva, da ohrani doseđano demokratično smer in pripravi pot za bodočnost.

Učiteljski pravnik

— **§ Vprašanje A. K. v M.** Koliko znaša plača učitelja pripravnika v III. drag. razredu?

Odgovor! Od 1. X. 1935 znaša plača 911.80 Din. Po prejemu decembrske plače izračunajte, ali se ujema jo prejemki za oktober—december, drugače vprašajte oddelke VII. banske uprave za pojasnilo.

— **§ Vprašanje: K. J. B.** Na podlagi česa in kolikokrat utrga Drav. finančna direkcija pripravnikom mesečno po 10 Din za nabavljalno zadrugo?

Če je to zadruga, zakaj ni prostovoljno članstvo? Kakšno korist imamo od nje? Ali se smatra vplačilo kot zadrudni delež? Če se smatra kot tak, ali ga ima pravico član ob eventualnem izstopu, če je ta mogoč, zahtevati nazaj?

Odgovor! Odtegljaji za »Zvezo nabavljalnih zadrug« se vrše na podlagi § 70. zakona o zadrugah (Službeni list 160/13 z dne 17. II. 1933) do polnega vplačila 36x10 Din in se pobirajo zneski v smislu določila § 79/2 finančnega zakona za leto 1933/34 ne vračajo. Ti zneski se ne smatrajo kot delež zadruge, temveč so le prispevki za »Zvezo nabavljalnih zadrug«, ki daje kredite nabavljalnim zadrugam državnih uslužbenecv. — Kdor hoče postati član take nabavljalne zadruge, mora vplačati zadrudni delež 100 Din, ki ga ob izstopu lahko zahteva nazaj. (Ročni katalog str. 85.)

— **§ Vprašanje in odgovor: A. S. v D. n. v.** Državni uradnik, katere mož ni državni uradnik, pripada rodbinska doklada za otroka le, če je mož siromašnega stanja in na podlagi zdravniškega izpričevala nesposoben za pridobivanje.

— **§ Ali ste že naročili letošnji »ROČNI KATALOG«?**

— **§ Prijava (vloga) za prejemanje drag. doklade za otroke**, ki je bila objavljena v zadnji številki »Učit. tovarisa«, se mora predložiti vselej, ko dobi uslužbenec pravico do

prejemanja rodbinske doklade za otroke. Uradno navodilo dobite s plačilnimi seznama za december t. l. od VII. oddelka banske uprave.

— **§ Osební prejemki poročenih upokoženih in aktivnih uradnik v I. draginjskem razredu s 14 letih službe**, katerih možje so uradniki VI. skupine ali pa imajo tej skupini odgovarjajoče prejemke t. j. 2380 Din brutto na mesec.

Na vprašanja, kakšno razmerje je v prejemkih gori navedenih uslužbenk navajamo primere:

I. Uradnica, upokojena 5. X. 1915 (staro-upokojenka), uživa po 20 letih upokojitve:
a) pokojnino mesečnih . . . 152'64 Din
in b) polno zvišano osebno doklado 980'— Din

brutto skupaj 1132'64 Din

II. Uradnica, upokojena 5. X. 1925 (novo-upokojenka), uživa po 10 letih upokojitve:
a) pokojnino (58% od letnih 10980) mesečnih 530'70 Din

b) osebno doklado-po čl. 6. t. s. 58% od 680 Din t. l. 394'40 Din, a ker znaša ¼ presežka možjeve plače (2380 — 500) . . . 2 = 940 Din, ne dobi doklade —

brutto skupaj 530'70 Din

III. Uradnica, upokojena 5. X. 1935, uživa po 2 mesecih upokojitve:

a) pokojnino (54% od plače 910 Din) mesečnih . . . 491'40 Din

in b) osebno doklado 346'60 Din, a ker je ¼ presežka možjeve plače večja od te doklade, ne dobi doklade —

brutto skupaj 491'40 Din

IV. Aktivna uradnica uživa:

a) plačo VII. skupine . . . 910'— Din

b) položajno doklado . . . 500'— Din

c) osebne doklade nič —

brutto skupaj 1410'— Din

Prvi zakonski par ima brutto mesečnih dohodkov 3512'64 Din, drugi 2910'70 Din, tretji 2871'40 Din in četrti 3780 Din. Ti konkretni primeri nam kažejo kako so urejeni prejemki.

K tem primerom naj navedemo še primer aktivnega poročenega uradnika v I. draginjskem razredu v VI. položajni skupini s 3. period. poviškom, ki ima 2 nad 23 let stara otroka. Eden se šola v inozemstvu, drugi je brez službe. Prejemki tega uradnika znašajo brutto 2680 Din in prva toliko prejemki samskega uradnika(ce), ker prvi ne uživa rodbinske doklade niti za ženo, niti za otroke, a skrbeti mora za štiri.

Naša gospodarska organizacija

ZLOŽIMO TEMELJNI KAMEN + KARLU PESTEVSKU PRI UČITELJSKEM DOMU V MARIBORU

Tov. Mejovšek Radovan naslednik umrlega vzornega tov. Karla Pestevška v Slivnici pri Mariboru, je poslal upravi Učit. doma dopis, v katerem predlaga, da naj se otvori zbirka v počastitev spomina pokojnega Karla Pestevška s tem, da se njegovo ime vkleše med vzornike in dobrotnike učitelstva na spominsko ploščo v domu. — Uprava se prava pridružuje temu umestnemu predlogu. Zakaj pokojni tov. Pestevšek je bil vzor stanovsko zavednega in delavnega učitelja, ki je visoko dvigal ugled učitelstva tudi v širši javnosti. Zato je prav, da se njegovo ime in spomin ohranita še poznim znancem. — Zato pozivamo vse prijatelje in znance blagopokojnika, da darujejo četudi majhen znesek za Pestevškov sklad Učit. domu v Mariboru. Pišite domu po položnico, ali pa nakažite na

l. 1869. Poleg Praprotnika, ki je bil izvoljen za predsednika, sta bila izvoljena v odbor tudi Leopold Belar in Franc Raktelj. — K temu učiteljskemu društvu je pristopalo kranjsko učitelstvo brez razlike narodnosti tudi Nemci in nemškutarji. Odbor se je le malo izpreminjal. Le sem in tja je bil izvoljen kak nov odbornik, med njimi »Tovarišev« dopisnik J. Zima.

Ze l. 1871. je bil na občnem zboru društva stavljen predlog za ustanovitev slovenskega učiteljskega društva, torej za vse slovenske ne samo kranjske učitelje. Vlada je potrdila pravila takega društva s sedežem v Ljubljani. »U. T.« jih je pričel. Toda še pred tem občnim zborom je začela veti med kranjskim učitelstvom nova sapa, ki je povzročila prvi njegov razkol.

Prva bakljo je vrgel med nje profesor Leopold pl. Gariboldi v šolskem izveščju ljubljanske normalke s svojo črtico: »Zur Lehrerfortbildung in Krain«, kjer je zahteval za učitelstvo večjo šolsko izobrazbo in kritiziral dotedanjo. Ta članek je izšel v mesecu juliju 1872. l. »U. T.« od 15. julija 1872. ima že naslednje značilno naznanilo med »Šolskim obzorjem«: S pismom 11. t. m. so dosedanji odborniki g. Leop. Belar, France Raktelj in društveni blagajnik Iv. Zima podpisanimu naznanili, da volitev v pododborih za pripravo splošnega zbora sprejmejo le kot udje, ne pa kot odborniki ter obenem naznanjajo, da stopijo iz odbora slovenskega učiteljskega društva. Podpisan je Praprotnik kot prejemnik tega pisma.

Šefe v prihodnji številki omenja »U. T.« Gariboldijev spis, v naslednjih dveh mu pa prav krepko odgovarja ter mu očita, da se je zarotil uničiti »U. T.« in slov. učiteljsko društvo.

Slomskom na čelu. Praprotnik je tical pregledno v tem sistemu, da bi bil mogel sam stopiti na čelo učiteljstva, ki je imelo samo eno željo — proč od bere in takega ugled jemajočega plačevanja. — Slovensko učitelstvo se je na tem občnem zboru razdelilo na dva tabora: 1. proti versko narodni šoli za državno narodno in 2. za versko narodno — proti državni in narodni. Nekateri so se celo izrekli proti izhajanju »U. T.« Praprotnik omenja v svojem dnevniku: »Hud boj med strankama.«

Se leta 1872. poroča »U. T.« da prideta z novim letom v Ljubljani dva nova šolska lista na svetlo, eden v slovenskem, drugi v nemškem jeziku. Slovenskega z imenom »Slovenski učitelj« bo urejeval Janko Lapajne, nemškega z imenom »Laibacher Schulzeitung« pa Gariboldi in Zima. Prišlo je še hujše. Takoj v naslednji številki poroča Praprotnik, da se je ustanovilo novo učiteljsko društvo pod imenom Krainischer Lehrerverein (toraj nemško) in začelo svoje delovanje v duhu novih šolskih postav. V odbor so izvoljeni: gg. Gariboldi, za predsednika, Leopold Belar za njegovega namestnika, Zima za zapisničarja, Raktelj, Hrovat i. dr. Ta »Krainischer Lehrerverein« je bil kovačnica za dobra učiteljska in nadzorniška mesta. Hrovat je postal ravnatelj na učiteljsko, Zima pa nadzornik in strah učiteljstva, ki se mu je oddolžilo za marsikatero grenko. Ko je nekoč nekega učitelja predlogo gnjavil z inspekcijo, je ta velel otrokom peti:

Nesrečna zima mrazi me,
ker dolgo proč ne spravi se — ovbe.

Zima je razumel migljaj in takoj odšel. — Lapajne, urednik »Slov. učitelja«, je s svojimi pristaši ostal v Slov. učit. društvu.

Belar in Praprotnik sta bila torej načelna nasprotnika, tako da je Belar raje prestopil k nemškemu učit. društvu, nego ostal pri slovenskem. Takrat je namreč v Ljubljani vladal nemški mestni svet, ki je dal sezidati tudi šolo na Grabnu. Ker je imel Praprotnik svojo l. deško šolo pri sv. Jakobu v tako zvani reduti, toraj v bližini na novo zgrajene šole, je upravičeno pričakoval, da pride njegova l. mestna deška šola v novo poslopje na Graben, pa se je zelo zmotil. Sam piše v svojem dnevniku naslednje: 21. maja 1875. so mestni očetje pri srenjski seji vložili protest zoper učenje slovenskega jezika v ljubljanski realki. Pri tej seji se je po predlogu kraj. šol. sveta tudi določilo, da se bode l. mestna šola iz redute preselila v novo šolsko poslopje prišla II. mestna šola z ravnateljem Belarjem.

Čmerni dnevi le bežite,
Saj pravica še živi.
Jasnih ur mi ne tamnite
Upanje mi še žari!

Tako so prišli otroci iz Praprotnikove šole pri sv. Jakobu v Belarjevo na Grabnu — Belarjevi v licejskem poslopju pa pod Praprotnikovo vodstvo v istem poslopju.

Po vsem tu povedanem nam je jasno, zakaj je bil ljubljanskim mestnim očetom podpredsednik »Krainischer Lehrerverein« Leopold Belar ljubši, kot pa predsednik slovenskega učiteljskega društva in navdušen Slovenec Andrej Praprotnik. Ze njihov protest proti poučevanju slovensčine na realki jih označuje. Praprotnik je dobil zadoščenje, ko se je preselil iz licejskega poslopja v novozgrajeno I. mestno deško šolo v Komenškega ulici.

ček, račun št. 13.874 po položnici, ki jo dobi-
te na vsaki pošti! Darove bomo izkazovali v
»Tovarišju«. — Doslej so darovali za ta sklad:
tov. Gačnik s soprogo Miro iz Guštanja 100
Din, tov. Kmetec iz Prevorja 50 Din, tov. Me-
jovšek pa je poslal zbirko 100 Din, h kateri so
prispevali po 20 Din: tov. Deškovič, Mejov-
šek, Drasal, kapt. v pok. Loh Tone in kraj.
šol. odbor v Slivnici. Skupno torej 250 Din.

—g Učiteljskemu domu v Mariboru je
darovala 50 Din tovarišica Podlesnik Franica
iz Ribnice na Pohorju, ker se ni mogla udele-
žiti pogreba prerano umrlega tov. Rainer-ja.
Hvala!

VSEM SRESKIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM!

Te dni smo Vam razposlali okrožnico
glede gospodarskega dela za učiteljske usta-
nove. Priložili smo kratko informativno pre-
davanje o »Učiteljski tiskarni«, ki ga kot pr-
vega obravnavajte na svojem prihodnjem zborovanju.
Ob tej priliki si izvolite gospodarski
odsek, ako ga še nimate.

Predavanja o ostalih ustanovah Vam
pošljemo v bližnji bodočnosti. Prosim, da
posvetite pri vsakem zborovanju vsaj pol ure
našim gospodarskim ustanovam. Le v njih bo-
mo dobili dokaz svoje žilavosti in odpora
proti vsakodnevnim pretresljamem.

Mladinska matica

—mm Anonimna ovadba proti »Našemu
rodu« je bila te dni predmet razburjenja po
šolah. Vsi brez izjeme so obsodili ta način
gonje proti našemu mladinskemu listu. Tisti,
ki so hoteli listu škodovati, so dosegli prav
nasprotno. Število naročnikov je naraslo. Ta
grd način rovarjenja proti Mladinski matici
je obsodil »Glas naroda« v uvodnem članku,
so obsodili naši pisatelji in je obsodila vsa
naša inteligenca. Uredništvo je dobilo tudi
več dopisov, kjer obsojajo skrite anonimne
denunciante. Naj objavimo zaenkrat dve taki
pismni:

Iz Škofje Loke nam piše tovariš:
Dokument vzgoje k barbarizmu — ano-
nimno ovadbo in napad na Mladinsko matico
smo prejeli — in upoštevali. Število naroči-
kov na »Naš rod« na deški narodni šoli v
Škofji Loki, se je dvignilo od zadnjih 81 na
102 — torej povišek za 21 naročnikov. S tem
smo število naročnikov od lanskega leta že
prekoračili in bi želeli samo to, da bi »M. M.«
kot prekorišna ustanova na našem mladinsko
književnem področju tudi zadnje izpade
prebolela samo okrepljena in pojačena.

Drugo pismo nam je poslal znanstvenik
in znan kulturni delavec iz Ljubljane, ki pr-
vi med drugim: Žal, da mi do danes ni bila
znana nepoštena zakulisna gonja proti »Na-
šemu rodu«. Tako grdega, nizkotnega pamfleta,
kakor je anonimna ovadba najnovejšega
datuma, poslana baje vsem ministrom itd. še
nisem čital!

Zelim, da »Naš rod« vzgoji boljše in zna-
čajnejšo generacijo, zato vztrajajte Vi, Vaša
organizacija in Vaši mnogoštevilni odlični so-
trudniki na braniku do končne zmage!

—mm Za Miklavža izide v Akademski
založbi K. Široka »Kapelica«, zbirka mladins-
kih religiozних motivov. Pesmi izidejo v iz-
redno lepi izdaji na luksuznem papirju, ve-
zane v polplatno, tiskane v dvobarvnem tisku
ročnega stavka. Naslovni lesorez, ki je delan
po vzorcu najstarejše zbirke lesorezov, je ro-
čno koloriran, kar je za nas prava novost.
Zbirka, ki pomeni tako vsebinsko kot obli-
kovno za nas pravo redkost, stane vez. 30
Din. — Naši naročniki jo lahko naročijo tudi
pri nas.

—mm Naročnina za »Naš rod« in redne
publikacije znaša 22,50 Din samo za skupna
naročila za šole, pri posameznih naročnikih
znaša naročnina 27 Din, ker so poštni stroški
večji.

—mm Druga številka »Našega roda« s
prav pestro vsebino je izšla. Ljubljanske šole
jo lahko dobijo že danes, v četrtek. Za vse
druge šole se začne ekspedicija jutri.

ZA MIKLAVŽA

Vam nudimo vse knjige svoje založbe razen
letošnjih publikacij s 25% do 50% popustom.

V zalogi so še naslednje knjige:

Kresnice I., broš. 3,50, vez. (pošlo).

Skulj: Sadjarčki, broš. 3,50, vez. (pošlo).

Pipani: Kako smo delali radio, Broš. 2,50
Din, vez. 5 Din.

Kresnice IV., Broš. 2,50 Din, vez. 5 Din.

Ribičič: Miškolin, Broš. 2,50 Din, vez.
5 Din.

Skulj: Vrtnaričice, Broš. 2,50 Din, vezana
5 Din.

Bevk: Lukec in njegov škorec, Broš. 2,50
Din, vez. 5 Din.

Kresnice VI., Broš. 3,50 Din, vez. 6 Din.

Kmetova: Lovci na mikrobe, Broš. 3,50
Din, vez. 6 Din.

Magajna: Brkonja Čeljustnik, Broš. 3,50
Din, vez. 6 Din.

Kresnice VII., Broš. 3,50 Din, vez. 6 Din.

Bevk: Tovariša, Broš. 3,50 Din, vez. 6 Din.

Kardelj: Potovanje skozi čas, Broš. 3,50
Din, vez. 6 Din.

Kresnice VIII., Broš. 5 Din, vez. 8 Din.

Bevk: Pastirci, Broš. 5 Din, vez. 8 Din.

Bambiš-Ribičič: Kralj Honolulu, Broš. 8
Din, vez. 10 Din.

Dr. Andrejka: Po lepi Sloveniji, Broš. 5
Din, vez. 8 Din.

Naš rod I. polplatno 21, platno 30 Din.

Naš rod IV. polplatno 21, platno 30 Din.

Naš rod V. polplatno 21, platno 30 Din.

Naš rod VI. polplatno 28, platno 38 Din.

Ribičič: Mihec in Jakec, Broš. 8 Din, vez.
12 Din.

Lovrenčič: Tiho življenje, Broš. 6 Din,
vez. 9 Din.

Cermelj: Nikola Tesla, Broš. 20 Din, vez.
24 Din.

Ribičič: Miklavževa noč, Broš. 12 Din,
vez. 16,50 Din.

V zadnji številki »Učiteljskega tovariša«
je bilo pomotoma javljeno, da stane vezan
izvod Mihca in Jakca 10 Din namesto 12 Din.
Prej je bila cena vezanemu izvodu 14 Din.

Šolski radio

—r IX. teden. V torek 26. novembra bo
govoril g. prof. Fran Grafenauer »O najvaž-
nejših dogodkih po svetu«, II.—III.

V petek 29. novembra ne bo šolske radio-
ure.

V soboto 30. novembra bo I. dekliška nar-
odna šola oddajala ob 9. uri proslavo našega
državnega praznika »Ujedinjenja«.

Program:

A. Govor o pomenu dneva.

B. Vse tri narodne himne.

C. Petje in deklamacije.

I. Šopek — pesmi v jeseni.

1. Pa po Kranjskem.

2. Kje so moje rožice.

3. Lušno je v v igred.

II. Šopek — pesmi o vojni.

1. Deklamacija: Domovino ljubim.

2. Petje: a) Oblaki so rdeči

b) Fantje na vasi.

c) Je bela cesta uglajena.

d) Kralja Petra garda.

III. Šopek — domovini.

1. Deklamacija: a) Vrnimo se!

b) Naš ponos.

2. Petje: a) V dolini prijetni

b) Tiha luna.

c) Slave dom. I.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 24.
novembra ob 7.30 predaval g. Krošelj Josip:
»Kmet in država«.

Stanovska organizacija JUU

iz sekcije

—s Na razne intervencije glede postavi-
tev, prevedb in napredovanj sporočamo, da
so radi določb čl. 81 zakona o dvanajstih za
nedoločne čas ustavljeni. Opozarjamo na
uvodnik v tej številki »Učiteljskega tovariša«.

—s Odgovori na okrožnice. Prosim, da
sreska društva čimprej odgovorijo na okro-
žnice sekcije.

—s Dostavljanje stanovskih glasil. Prosi-
mo, da vsako pomoto pri dostavljanju sta-
novskih glasil sporočite takoj sekciji. Le na
ta način bo mogoče odpraviti napake.

—s Prijavljanje novih članov. Sekcija mo-
re upoštevati le one prijave in odjave članov,
ki so navedene v mesečnih prijavah sreskih
društev.

iz društev: Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITI-
JI bo na prihodnjem zborovanju volilo de-
lovne odseke. Predsedstvo je razposlalo vsem
odbornikom okrožnico s prošnjo, da prouče
katere odseke naj bi formiralo naše JUU in
katere tovarišice in tovariše naj bi dodelili
v posamezne delovne odseke. Prijavite se naj-
bližjim odbornikom, ki naj takoj dostavijo
odgovore predsedstvu. Zborovanje bo pred-
vidoma 7. decembra v Ljubljani.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA
SREZA ČRNOMELJ IN METLIKO zboruje
dne 7. decembra t. l. in ne 23. nov. kakor je
bilo javljeno! Zborovanje se vrši kot objav-
ljeno, v Črnomlju, ob isti uri in z istim dne-
vnim redom! — Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR
DESNJI BREG bo zborovalo dne 23. novem-
bra 1935 ob pol 10. uri v Mali dvorani v Na-
rodnem domu. 1. Predsednikovo poročilo v
zvezi z dopisi. 2. Obračun za leto 1934/35. 3.
Proračun za leto 1935/36. 4. Poročilo o glavni
skupščini v Sarajevu; poročila delegat Šeško
Ivan. 5. Uredba o znižanju prejemkov drž.
uslužbencev — donečnje resolucije.

Petrovič Simon, preds.

= JUU SRESKO DRUŠTVO KOZJE bo
zborovalo dne 7. decembra 1935 ob 10. uri v
Kozjem. Dnevni red sledeči: 1. Nadaljevanje
referata: »Studij naše vasi« — tov. Podjavor-
šek. — 2. Dopisi. 3. Slučajnosti. — Odbor.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene
občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Starí trg 5

priporočila: naočnike, ščipalnice, barometre,
toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-
aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine
in srebrnine. Ceniki brezplačno.

UČITELJICA

v neposredni bližini Rogaške Slatine, za-
mestna mesto v bližini Maribora. Pogoji
ugodni.

Za jesenske deževne dneve!

19 27-30

31-34 25.-
35-38 29.-

Za Vaše malčke kupite naše galoše.

29

V naših galošah v deževnih dneh.

39

Za dež in blato galoše Bat'a

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO KRANJ.
V poročilu o društvenem zborovanju priob-
čenem v »Učiteljskem tovarišu« št. 14 z dne
31. oktobra 1935. je tiskovni skrat spremenil
podpis tajnika V. Rupreta v V. Rapeta. Po-
moto so gotovi čitatelji že sami popravili.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJA-
NA-OKOL. VZHODNI DEL je zborovalo v
ponedeljek 7. oktobra dopoldne v dvorani
OUZD v Ljubljani ob navzočnosti večine
članstva ter imelo obenem svoj redni letni
občni zbor.

V uvodu je poudarjal tov. predsednik
veliko izgubo, ki je zadela prav učiteljski stan
s smrtjo tragično preminulega Viteškega kra-
lja Aleksandra I. Zedinitelja.

Nato je pozdravil tov. nadzornika Dr-
novška, ki je po razrešitvi dolžnosti banskega
šolskega nadzornika zopet prišel med nas.

Tov. nadzornik se je v toplih besedah
zahvalil za pozdrav ter poudaril, da je vesel,
ker je prišel zopet med stare znance, kar je
najboljši dokaz za bodočo harmonijo.

Poročilo o banovinski in državni skup-
ščini je podal tov. Lulik. Uvodne besede je
posvetil tov. nadzorniku v imenu vsega član-
stva. Da je govoril res vsem od srca je pouda-
rilo splošno odobravanje vsega članstva, ki
je s tem dokazalo, da je v vsem solidarno s
svojim tov. nadzornikom.

Zatem je podal situacijsko podrobno
poročilo o obeh skupščinah, kar je bilo sog-
lasno sprejeto. Debatata, ki se je razvila se je
tikala predvsem trenutnega težkega položaja
v katerega je v zadnjem času zašlo učitelj-
stvo.

Navzlic vsemu pa je članstvo (1 glas pro-
ti) manifestiralo svojo stanovsko zavest ter
zahtevalo, da ostane program sekcije neokrn-
jen, »Učiteljski tovariš« in »Popotnik« pa
se morata obdržati vsaj v tej formi, če se že
dvigniti ne moreta.

Nato je sledil občni zbor, kjer so posa-
mezni odborniki podali svoja poročila. Blagaj-
ničarki Likarjevi je bila izrečena s strani
nadzornega odbora pohvala, ki jo je članstvo
z veseljem odobrilo. Tov. predsednik se ji je
nato še posebej zahvalil in se toplo poslovil
od nje in tov. iz Most, ki nas radi priključitve
k mestu zapuščajo.

Sklenjeno je bilo, da se do prihodnjega
zborovanja izdela delovni program za tekoče
leto in se je soglasno izreklo za dosedanje
število zborovanj.

Temeljna smer vseh zborovanj naj bo
pedagoška in stanovsko politična.

V ta namen sta bila konstituirana tudi
oba odgovarjajoča odseka.

Blagajniško mesto prevzame dosedanja
namestnica tov. Likar Jela.

Po krajši debati stanovsko političnega
značaja je zaključil tov. predsednik občni
zbor.

Košin, s. r. preds. Jan Tomšič, tajnik.

Prinašamo

veliko izbiro blaga za
damske plašče in obleke

Na željo pošljemo vzorce

Velemanufaktura

A. & E. Skaberné

Ljubljana

KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«

registrovane zadruga z omejl. zavezo

Ljubljana

Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

priporočila cenjenemu
občinstvu svojo zalo-
go pisarniških in šol-
skih potrebščin. Last-
na izdelovalnica šol-
skih zvezkov. Knjigar-
na sprejema naročila
za knjige iz inozem-
stva, za vse domače
in inozemske liste,
revije itd. Velika izbi-
ra razglednic in slik.
Cene solidne! Postrežba točna!